

BETÆNKNING**Afgivet af Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke****vedrørende**

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at udarbejde en redegørelse, hvori der opvejes fordele og ulemper ved at oprette og udbyde en idrætslinje på GUX i Qaqortoq. Redegørelsen skal endvidere beskrive de økonomiske og administrative konsekvenser ved en sådan beslutning. Redegørelsen skal omdeles til Inatsisartut inden 1. januar 2027.

Fremsat af medlem af Inatsisartut Karen Marie Kyed Frederiksen, Demokratiit

Afgivet til forslagets 2. behandling

Udvalget har under behandlingen bestået af:

Medlem af Inatsisartut Nivi Heilmann Efraimssen, Inuit Ataqatigiit, formand

Medlem af Inatsisartut Isak Johannessen, Naleraq, næstformand

Medlem af Inatsisartut Margrethe Thårup Andersen, Demokratiit

Medlem af Inatsisartut Hans Erik Enoksen, Demokratiit

Medlem af Inatsisartut Anders Olsen, Siumut

Udvalget har efter 1. behandlingen den 7. oktober 2025 under EM2025 gennemgået forslaget.

Forslagets indhold og formål

Forslagsstilleren ønsker med forslaget, at Naalakkersuisut pålægges at udarbejde en redegørelse om etableringen af en idrætslinje på GUX i Qaqortoq. Forslagsstilleren påpeger, at en idrætslinje på GUX i Qaqortoq vil være sundhedsfremmende og kunne lægge fundamentet for et sundere liv – både fysisk og mentalt – for de unge. Gennem idræt og motion kan de opnå social og personlig udvikling samt tilegne sig værdifulde egenskaber såsom disciplin, målsætning, vedholdenhed og samarbejdsevner.

Førstebehandling af forslaget i Inatsisartut

Forslaget fik en blandet modtagelse ved førstebehandlingen. Inuit Ataqatigiit, Atassut og Naleraq henviste forslaget til forkastelse, mens Siumut henviste forslaget til udvalgsbehandling. Under debatten bakkede flere partier dog op om at sende punktet til udvalgsbehandling, og punktet blev således alligevel henvist til Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke.

Naalakkersuisut fremsatte følgende ændringsforslag:

”Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut nedsætter en arbejdsgruppe med deltagelse af Elite Sport Greenland og de 4 gymnasieskoler, hvor også de unges erfaringer inddrages. Arbejdsgruppen skal udarbejde anbefalinger til en ny model, som kan anvendes på tværs af landets gymnasier, så elitesportsudøvere kan prioritere deres idræt og samtidig vælge studieretning efter egne ønsker. På baggrund af anbefalingerne vil Naalakkersuisut orientere Inatsisartut om, hvordan modellen kan gennemføres, senest til 1. januar 2027”.

Forslagets økonomiske konsekvenser

Udvalget har noteret sig, at forslagsstilleren anslår, at der vil være udgifter forbundet med udarbejdelsen af redegørelsen. Disse forventes ikke at overstige ét akademisk årsværk á 500.000 kroner.

Udvalgets bemærkninger til forslaget

Udvalget bemærker, at Naalakkersuisut i deres svarnotat har anerkendt behovet for at støtte unges mulighed for at kombinere uddannelse og sport. Naalakkersuisut peger dog på erfaringerne fra Nuuk, hvor en GUX med idrætslinje har medført udfordringer med frafald og begrænsede studieretninger. Udvalget bemærker derfor, at Naalakkersuisut har vurderet, at en tilsvarende model i Qaqortoq ikke vil løse de eksisterende problemer. I stedet foreslår Naalakkersuisut en mere fleksibel ordning, som kan anvendes på tværs af landets fire gymnasier. Naalakkersuisut foreslår i den forbindelse, at der nedsættes en arbejdsgruppe med deltagelse af Elite Sport Greenland og landets gymnasier, som skal udarbejde anbefalinger, der forelægges Inatsisartut senest den 1. januar 2027.

Det er udvalgets vurdering, at idræt bidrager væsentligt til unges trivsel, dannelse og livskvalitet. Udvalget finder det derfor relevant at undersøge, hvordan en GUX-idrætslinje kan tilpasses eller videreudvikles, så unge med interesse for idræt får bedre mulighed for at forene uddannelse og sport på lige fod med andre gymnasieelever.

Udvalgets indstillinger

- Et flertal i udvalget, bestående af repræsentanter fra Inuit Ataqatigiit, Demokraatit og Siumut, indstiller følgende ændringsforslag til vedtagelse:

”Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut med inddragelse af landets gymnasier udreder fordele og ulemper ved en GUX-idrætslinje og anbefaler, hvordan idræt kan kombineres med fri studieretningsvalg. Redegørelsen skal indeholde en vurdering af økonomiske og administrative konsekvenser og forelægges EM 2026.”

Med disse bemærkninger, og med den i betænkningen anførte forståelse, skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Nivi Heilmann Efraimsen
Formand

Isak Johannessen
Næstformand

Margrethe Thårup Andersen

Hans Erik Enoksen

Anders Olsen